

در آستان معبود

آموزش نماز

ویژه سربازان وظیفه وزارت دفاع

کتابی اختیاری

دفاع

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

به سفارش سازمان عقیدتی - سیاسی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

معاونت تربیت و آموزش

فهرست مطالب

۹.....	پیام مقام معظم رهبری (مدظله) به اجلاس سراسری نماز.....
۱۳.....	پیشگفتار.....
۱۷.....	مقدمه.....
۱۹.....	درس اول: فلسفه نماز در آیات و روایات.....
۱۹.....	۱-۱. حکمت نماز.....
۲۱.....	۲-۱. نماز و پیامبران.....
۲۳.....	۳-۱. نماز در قرآن.....
۲۵.....	۴-۱. نماز در احادیث.....
۲۹.....	۵-۱. انواع نمازهای واجب.....
۳۱.....	درس دوم: آشنایی با مقدمات نماز (۱).....
۳۲.....	۱-۲. وضو.....
۴۱.....	درس سوم: آشنایی با مقدمات نماز (۲).....
۴۱.....	۱-۳. غسل.....
۴۵.....	۲-۳. اسباب جنابت.....
۴۶.....	۳-۳. کارهایی که بر جنب حرام است.....
۴۷.....	۴-۳. احکام غسل جنابت.....

- درس چهارم: آشنایی با مقدمات نماز (۳) ۵۱
- ۴-۱. تیمم ۵۱
- ۴-۲. قبله ۵۵
- ۴-۳. لباس نمازگزار ۵۶
- ۴-۴. شرایط مکان نمازگزار ۵۷
- درس پنجم: آثار و فواید نماز ۶۱
- ۵-۱. ناموش کننده آتش گناه ۶۳
- ۵-۲. نوز خمی‌ها و ملائکه ۶۳
- ۵-۳. پاک کننده دمه گاهان ۶۳
- ۵-۴. سند بهشت ۶۴
- ۵-۵. دعای خیر فرشتگان ۶۴
- ۵-۶. پشتوانه عظیم در حل مشکلات ۶۵
- ۵-۷. بهتر از بیست حج ۶۵
- ۵-۸. قلعه‌ای محکم در برابر شیطان ۶۶
- ۵-۹. آزمایش بخش روح و روان ۶۶
- ۵-۱۰. زایل کننده غم‌ها ۶۷
- ۵-۱۱. دورکننده دردها ۶۸
- ۵-۱۲. جلب محبت مؤمنان ۶۹
- ۵-۱۳. نورانیت قلب ۷۰
- ۵-۱۴. تأثیر در موجودات ۷۰
- ۵-۱۵. یاد خدا از بنده ۷۱
- ۵-۱۶. مورد حسادت شیطان ۷۱

۷۱.....	۱۷-۵. زایل کننده کبر
۷۵.....	درس ششم: آموزش قرائت نماز.....
۷۶.....	۱-۶. اذان و اقامه.....
۷۷.....	۲-۶. واجبات نماز.....
۸۰.....	۳-۶. برخی از مستحبات نماز.....
۸۱.....	۴-۶. احکام قرائت.....
۸۷.....	درس هفتم: چگونه نماز بخوانیم (۱).....
۸۸.....	۱-۷. کیفیت وضو.....
۹۰.....	۲-۷. ارکان نماز.....
۹۹.....	درس هشتم: چگونه نماز خوانیم (۲).....
۹۹.....	۱-۸. ذکر.....
۱۰۰.....	۲-۸. تشهد.....
۱۰۱.....	۳-۸. سلام.....
۱۰۲.....	۴-۸. ترتیب.....
۱۰۲.....	۵-۸. موالات.....
۱۰۲.....	۶-۸. مبطلات نماز.....
۱۰۳.....	۷-۸. نماز جماعت.....
۱۰۳.....	۸-۸. نماز قضا.....
۱۰۶.....	۹-۸. مسائل متفرقه نماز.....
۱۰۹.....	کتابنامه.....

سر بازان سرافراز، سلام بر شما!

حضورتان را در جمع سربازان خرد برکف ایران اسلامی تبریک می‌گوییم. سپاس بی‌کران خدای سبحان! که: «فتر زندگی ورقی دیگر خورد و توفیق تهیه و تدوین یکی دیگر از متون آموزش عقیدتی - سیاسی را به ما عنایت فرمود. توانا بود همه دانا بود».

همان‌گونه که بزرگان ادب به نیکی گفته‌اند: «به راستی پیداست؛ دانایی، توانایی را در پی خواهد داشت. این توانایی از هر جنسی باطنی تواند جوانان سرشار از نیروی جوانی را در رسیدن به هدف‌هایشان در زندگی باطنی رساند. از این رو، هدف ما توانمندسازی شما در سایه آموزش‌هاست».

مباحث این کتاب با رویکرد ارتقای آموزش‌های دینی، در زمینه‌های احکام و آداب دینی و مهارت‌های زندگی تهیه و تدوین شده است.

سر بازان عزیز، کتاب پیش روی شما با عنوان «در آستان معبود (آموزش نماز)» یکی از مجموعه کتاب‌های آموزشی است که در نظر است در آموزش‌های عقیدتی - سیاسی تدریس شود.

لازم است یادآور شویم، نیازسنجی‌ها و بررسی‌های کارشناسی و جلسات متعدّد هم‌اندیشی - با حضور اساتید، نخبگان و مسئولان آموزش - انجام شد و در نهایت با تصویب کمیسیون عالی آموزش سازمان، تصمیم بر آن شد تا متون آموزش عقیدتی-سیاسی سربازان وظیفه بازنگری و باتوجه‌به موضوع‌های مورد نیاز این قشر عزیز، سرفصل‌ها و متون آموزشی آنان تهیه و تدوین شود.

این آموزش‌ها برای سربازان گران‌قدر در دو دوره بدو ورود و ضمن خدمت برنامه‌ریزی شد. در دو سطح ۱ (زیر دیپلم و دیپلم) و سطح ۲ (بالای دیپلم) تدریس می‌شود.

الف. دوره آموزش عقیدتی-سیاسی بدو ورود: در ۳۲ ساعت و شامل موضوع‌های ۱. احکام؛ ۲. نماز؛ ۳. اخلاق؛ ۴. معارف قرآنی با رویکرد اعتقادی؛
ب. دوره آموزشی حین خدمت: در ۷۶ ساعت و شامل موضوع‌های ۱. روحوانی و روان‌خوانی فصیح قرآنی؛ ۲. احکام؛ ۳. عقاید؛ ۴. بصیرت معنوی (دعا و ارتباط با خدا)؛ ۵. فرهنگ دفاعی؛ ۶. سبک زندگی اسلامی (مهارت‌های زندگی) است.

شایان ذکر است، تلاش همه مسئولان و نویسندگان دلسوز بر این بوده است؛ کتابی از نظر ساختاری و محتوایی تألیف شود که ویرگی با سایر آموزش‌های مطلوب سربازان را داشته باشد و، بتواند نیاز و خواسته آنان را برآورده سازد. البته با تدریس محتوای کتاب، هم‌زمان مریدان و اساتید دلسوز مراکز آموزشی کسارتان حضور دارند و پاسخ‌گوی شما عزیزان خواهند بود.

امید است مطالب آموزشی که در ادامه می‌آید بتواند نقش بسزایی در ارتقای دانش و بینش شما سربازان این مرزوبوم داشته باشد و بر ذخائر آموزشی‌تان بیفزاید. در پایان از تمامی عزیزانی که به هر شکل ما را در تهیه و تدوین این مجموعه یاری رسانند؛ صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنیم.

نماز مهم‌ترین عمل دینی است که اگر مقبول درگاه خداوند متعال واقع شود، عبادت‌های دیگر هم پذیرفته می‌شود؛ در غیر این صورت اعمال دیگر هم پذیرفته نمی‌شود. همان‌طور که اگر انسان، سانه‌وزی، پنج نوبت در نهر آبی شست‌وشو کند آلودگی در بدنش نمی‌ماند، نمازهای پنج‌گانه هم انسان را از گناهان پاک می‌کند. سزاوار است انسان نماز را در اول وقت بخواند و کسی که نماز را پست و سبک بشمارد، مانند کسی است که نماز نمی‌خواند. پیامبر اکرم ﷺ فرمود: «کسی که به نماز اهمیت ندهد و آن را سبک بشمارد، سزاوار عذاب آخرت است.» روزی حضرت در مسجد تشریف داشتند، مردی وارد شد. به نماز ایستاد. اما رکوع و سجودش را کامل به جا نیاورد. حضرت فرمود: «اگر این مرد در حالی که نمازش این‌طور است از دنیا برود، به دین من از دنیا نرفته است.»

نماز مهم‌ترین عبادت‌هاست و اگر درست و با توجه به‌جا آورده شود، روح انسان را پاکیزه و دل او را نورانی می‌سازد و او را بر رها کردن خلیقات ناپسند قادر می‌گرداند یعنی می‌تواند فرد و جامعه انسانی را به تدریج از همه آلودگی‌ها پاک

کند. سزاوار است که نماز در اول وقت، با حضور قلب و به دور از رنگ و ریا گزارده شود، و نمازگزار در هر واژه‌ای که بر زبان می‌آورد به یاد داشته باشد که با خدا سخن می‌گوید و بداند که چه می‌گوید.

متن پیش‌رو به‌منظور آشنایی بیشتر جوانان با فرایض دینی، به‌ویژه فریضه نماز، فاسفه، حکمت و مقدمات آن و به‌طورکلی، احکام نماز، برای تدریس در دوره بدو خدمت سربازان در هشت درس تدوین شده است. احکام بیان‌شده در این کتاب بر اساس فتاوا و نظر مرجع عالی‌قدر عالم تشیع و ولیّ امر مسلمین جهان، حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای دامت‌الرحمة بیان شده است. به‌منظور مراعات ظرفیت کتاب و دوره یادشده، فقط احکام مورد نیاز و ضروری، در این کتاب نگاشته شده است. نویسنده می‌تواند برای مطالعه بیشتر به کتاب اجوبة الإستفتانات فارسی و رساله ارزشی مقام معظم رهبری دامت‌الرحمة مراجعه فرمایند. در پایان از زحمات ناظر علمی، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد شبدینی پاشاکی، کمال تشکر و قدردانی می‌شود.

علی بختیاری

۱۳۹۵/۶/۲۱